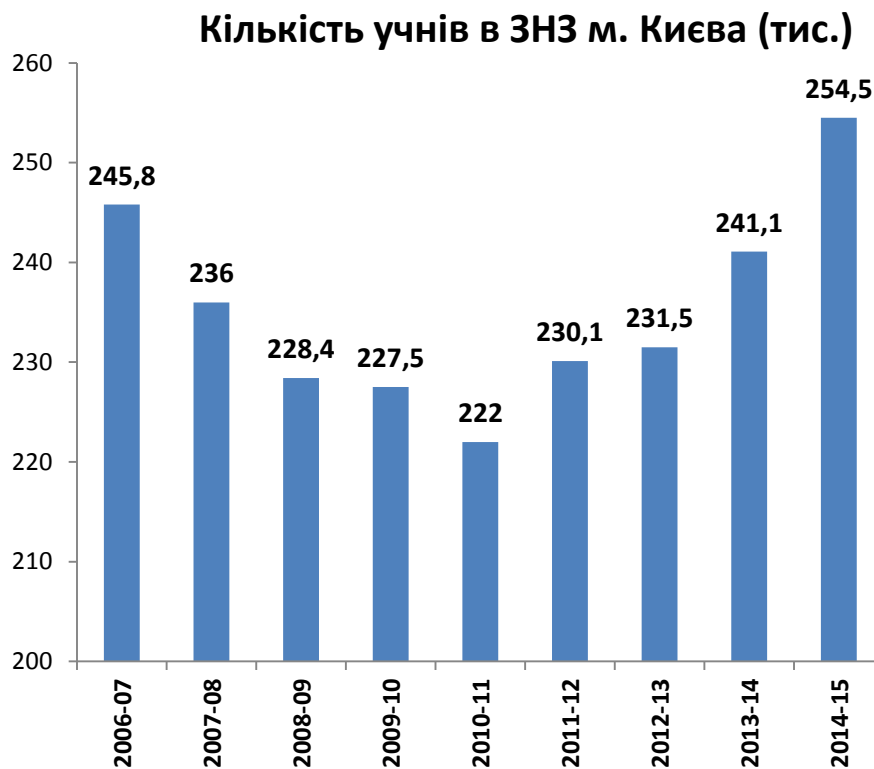

Про мережу загальноосвітніх навчальних закладів міста Києва

У той час як в Україні протягом останніх п'яти навчальних років спостерігається зменшення кількості школярів у Києві їх кількість стабільно зростає:

Починаючи з 2011-2012 навчального року відбувається поступове збільшення школярів. Так, у 2014-2015 навчальному році кількість учнів, у порівнянні з 2011-2012 навчальним роком, збільшилась на 24392 учні, що складає 11 %. Це обумовлено змінами в демографічній ситуації країни, збільшення в київських школах дітей з Київської області та прибуттям до столиці учнів з АР Крим і мешканців східних регіонів України.

Мережа загальноосвітніх навчальних закладів (далі ЗНЗ) міста Києва в основному задовольняє освітні потреби мешканців столиці і складає станом на 25 травня 2015 року 510 закладів різного типу та форм власності, з них 450 – комунальних. Серед загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності 33 ліцеї, 46 гімназій, 144 спеціалізовані школи, 7 навчально-виховних

1	Голосіївський	25,3	24,7	25,3	24,5	24,6	25,2	26,4
2	Дарницький	26,1	26,8	27,3	27,2	27,0	27,5	29,2
3	Деснянський	25,5	24,5	25,3	25,5	25,7	26,2	26,7
4	Дніпровський	24,5	25,0	24,8	24,6	24,6	25,3	26,0
5	Оболонський	23,6	24,0	24,0	24,0	24,0	24,9	26,1
6	Печерський	24,6	25,1	24,5	24,2	23,9	24,3	25,3
7	Подільський	23,2	23,6	24,2	24,0	23,9	24,4	25,4
8	Святошинський	25,8	26,0	25,6	25,8	26,1	26,3	27,2
9	Солом'янський	23,5	24,2	24,6	24,8	24,9	25,6	26,4
10	Шевченківський	23,6	23,5	23,2	23,6	23,5	24,1	25,2
Середній показник по місту		24,4	24,8	24,98	25,0	25,0	25,6	26,8

За дослідженнями Київського регіонального Центру інноваційних технологій та якості освіти станом на 05.09.2014 загальноосвітні навчальні заклади столиці заповнені на 111,3 % від розрахункової потужності. Цей показник щорічно зростає.

Найвища наповнюваність ЗНЗ в Дарницькому (147,3%), Солом'янському (132%) та Печерському(121,2 %) районах.

У минулому навчальному році 49,7 % загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності становили гімназії і ліцеї (18 %) та спеціалізовані школи (31,7 %). Найбільша кількість таких закладів у Печерському (72 %), Шевченківському (60 %), Дарницькому (56,5 %), Солом'янському (55,1 %), Деснянському (52,7 %), Голосіївському (52,6 %), районах.

**Середній показник фактичної наповнюваності будівель
ЗНЗ станом на 05 вересня (у %)**

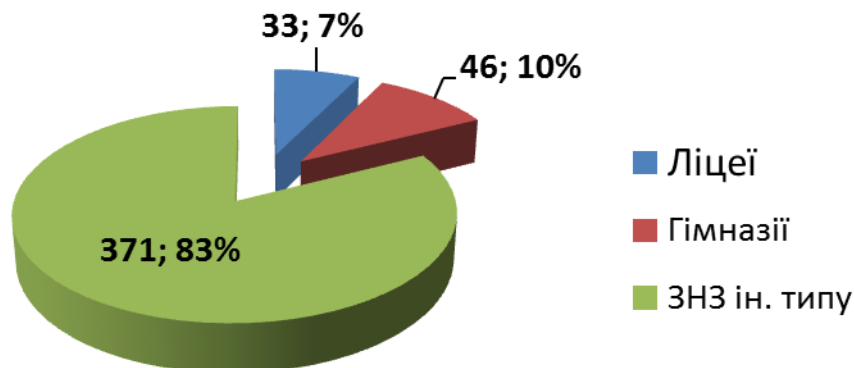
№	Район	2011	2012	2013	2014
1	Голосіївський	113,2	112,5	111,6	119,3
2	Дарницький	129,4	134,7	138,5	147,3
3	Деснянський	75,8	77,0	79,5	82,5
4	Дніпровський	107,9	107,3	110,1	116,7

5	Оболонський	98,4	98,9	100,7	103,4
6	Печерський	117,7	114,2	117,3	121,2
7	Подільський	100,4	101,2	96,4	95,3
8	Святошинський	89,8	90,5	92,7	94,6
9	Солом'янський	131,2	129,3	128,8	132,0
10	Шевченківський	101,2	101,7	99,9	101,2
Середній показник по місту		106,5	106,7	107,5	111,3

у
місті

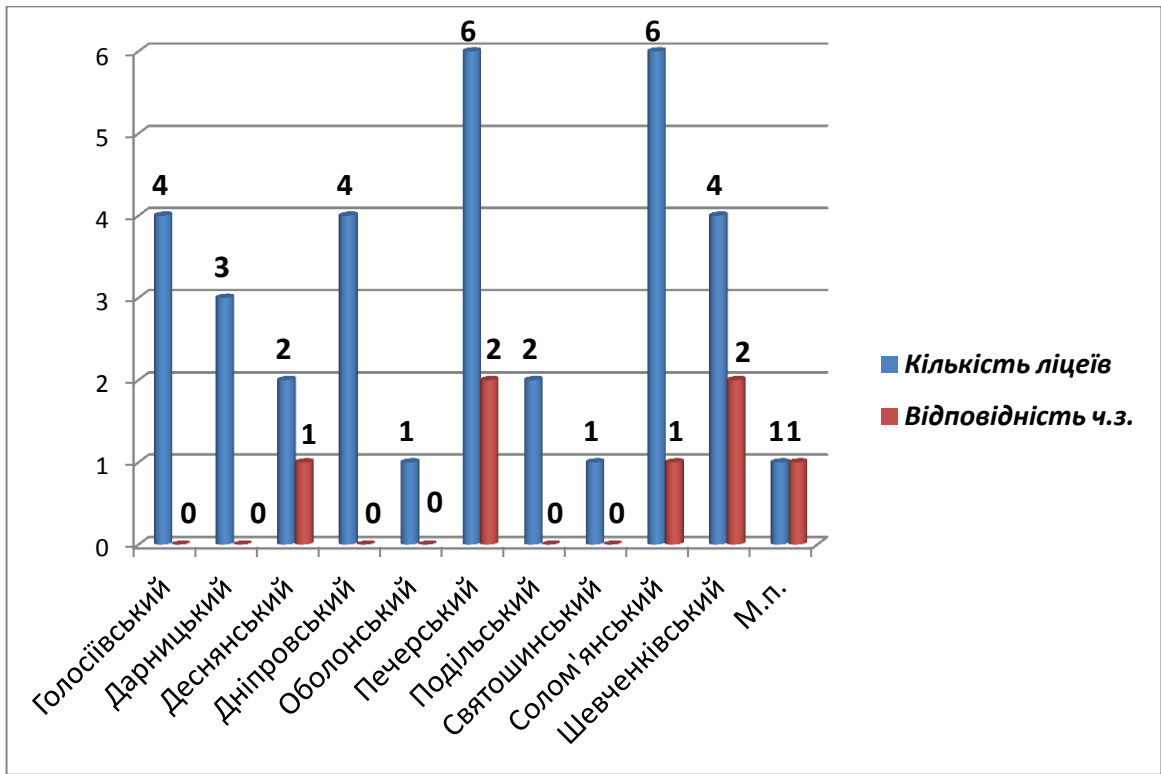
Києві, у порівнянні з іншими регіонами України, найбільша кількість гімназій (49, на другому місці 48 – Харківська область) та ліцеїв (38, на другому місці Харківська область - 42).

Частка ліцеїв та гімназій в мережі загальноосвітніх навчальних закладів міста Києва комунальної форми власності складає 17,5 %. У них навчається 56884 учні (по Україні - 172639), що складає 23,3 % від їх загальної кількості. У 2014-2015 навчальному році у київських гімназіях і ліцеях навчалось майже 33% всіх гімназистів та ліцеїстів України.

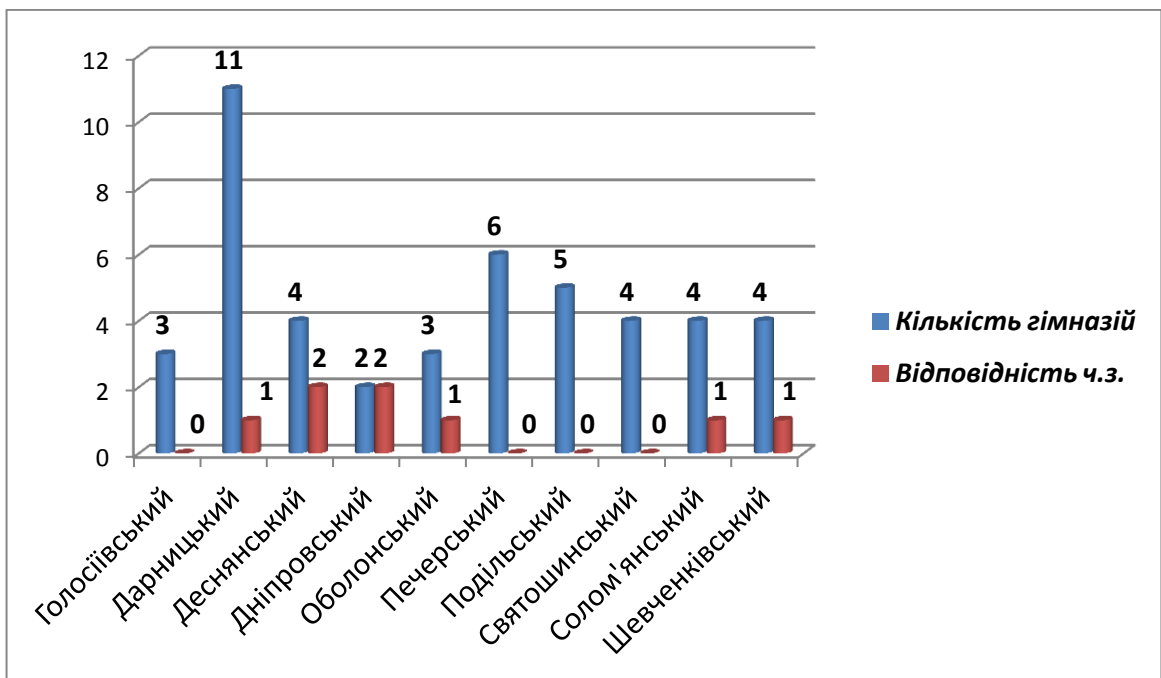

Проблема 1. Структура багатьох ліцеїв та гімназій міста не відповідає вимогам статті 9 Закону України «Про загальну середню освіту» (наявність класів, що не відповідають заявленому статусу закладів).

У 2014-2015 навчальному році у мережі загальноосвітніх навчальних закладів міста Києва функціонує 33 ліцеї. З них, тільки в 7-ми (27%) ліцеях навчально-виховний процес здійснюється з 8-го та більш старших класів. До складу 17 ліцеїв (51,5%) включено початкову школу.

Не відповідає чинному законодавству мережа класів в гімназіях. З 46 гімназій тільки у 8-ми (17 %) навчання розпочинається з 5-го класу. В інших навчальних закладах до складу гімназій входить початкова школа, тому діти фактично проходять конкурсне випробування двічі: при вступі до 1-го класу (співбесіда до спеціалізованої початкової школи) та при вступі до гімназії (при переході до 5-го класу).

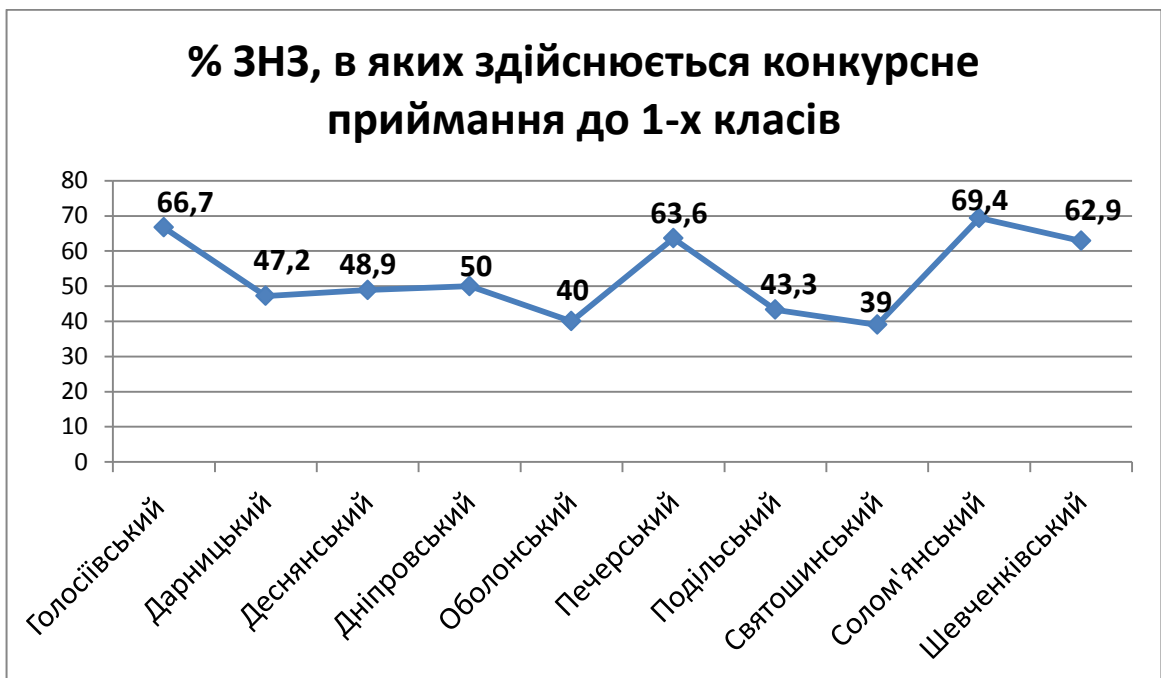
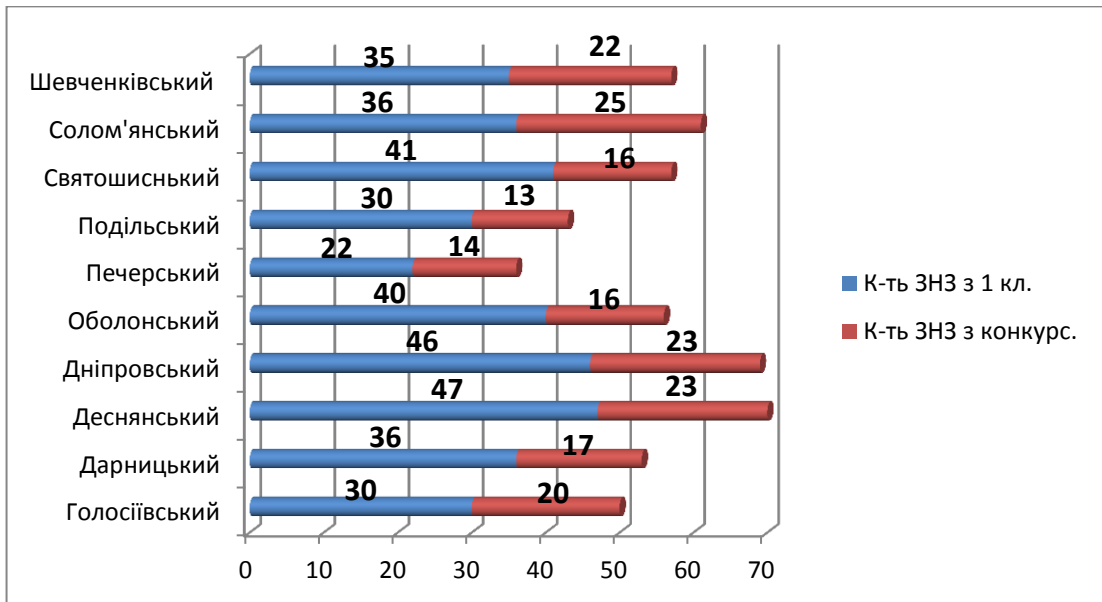
У Голосіївському (4), Дніпровському (4), Дарницькому (3) районах структура жодного з ліцеїв не відповідає заявленому статусу. У Печерському (6), Подільському (5) районах до структури всіх гімназій, у Дарницькому районі з 11 гімназій у 10-ти включено початкову школу.

Шляхи вирішення:

- виведення початкової школи зі структури гімназій та 1-7 класів зі структури ліцеїв;
- створення навчально-виховних комплексів (досвід Дніпровського району, станом на 01.06.2015 року у районі функціонує 6 НВК до складу, яких входять гімназії, колегіуми. Видано рішення Київради від 13.11.2014 з 375-1/375-1 «Про створення комунального навчального закладу «Навчально-виховний комплекс № 141 «Освітні ресурси та технологічний тренінг» міста Києва»);
- приведення структури ліцеїв, гімназій до заявленого статуту реорганізація шкіл, які знаходяться в мікрорайоні зазначених навчальних закладів (наприклад:
Дарницький район, Київська інженерна гімназія – виведення початкової школи та реорганізація школи № 62 у початкову, можливе створення НВК;
Печерський район, Ліцей № 171 «Лідер» - виведення 1-7 класів та реорганізація школи № 134 у школу I-II ступенів.)
Однак, на сьогодні немає рішучих дій з боку районних управлінь освіти.

Проблема 2. Порушення прав дітей стосовно рівного доступу до освіти в початковій школі.

У 2014-2015 навчальному році в освітній мережі міста Києва функціонувало 450 загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності. З них, прийом до перших класів здійснювало (без урахування шкіл-інтернатів) 372 навчальні заклади. **Прийом до перших класів на конкурсній основі** відбувався у 199 загальноосвітніх навчальних закладах, що складає **53,5 %**. Тобто більше ніж до половини шкіл міста Києва першокласники не мають вільного доступу.

Шляхи вирішення:

- реорганізація спеціалізованих навчальних закладів, прийом до початкових класів яких здійснюється на конкурсній основі шляхом зняття спеціалізації - не популярне рішення, однак важливе, як для підвищення якості освіти, так і економії фінансових ресурсів (наприклад: спеціалізовані школи з поглибленим вивченням іноземної мови, учні яких отримують під час ЗНО початковий рівень з профільних предметів).

Довідкова інформація: за результатами ЗНО-2014 початковий рівень з англійської мови отримали:

- 4,5% учнів гімназії №34 «Либідь» Подільського району;

- 4,2% учнів гімназії №323 Міжнародних відносин Дарницького району;
- 4,2% учнів гімназії "Потенціал" Оболонського району;
- 3,7% учнів гімназії №183 "Фортуна" Дніпровського району;
- 3,5% учнів Слов'янської гімназії Дарницького району.

Проблема 3.Перевантаження загальноосвітніх навчальних закладів.

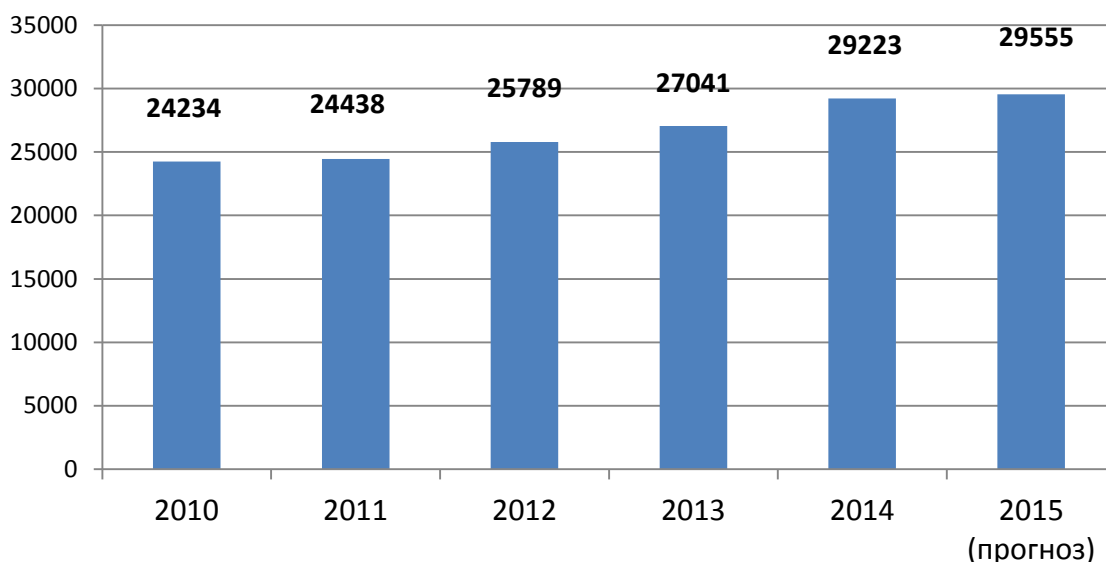
(Забезпечення місцями в загальноосвітніх навчальних закладах. Збільшення народжуваності. Прогноз на майбутні роки.)

Зміни в мережі загальноосвітніх навчальних закладів міста Києва всіх типів та форм власності за останні три роки:

Навчальний рік	Кількість ЗНЗ	Кількість учнів
2012-2013	508	231534
2013-2014	508	241104
2014-2015	510	254532

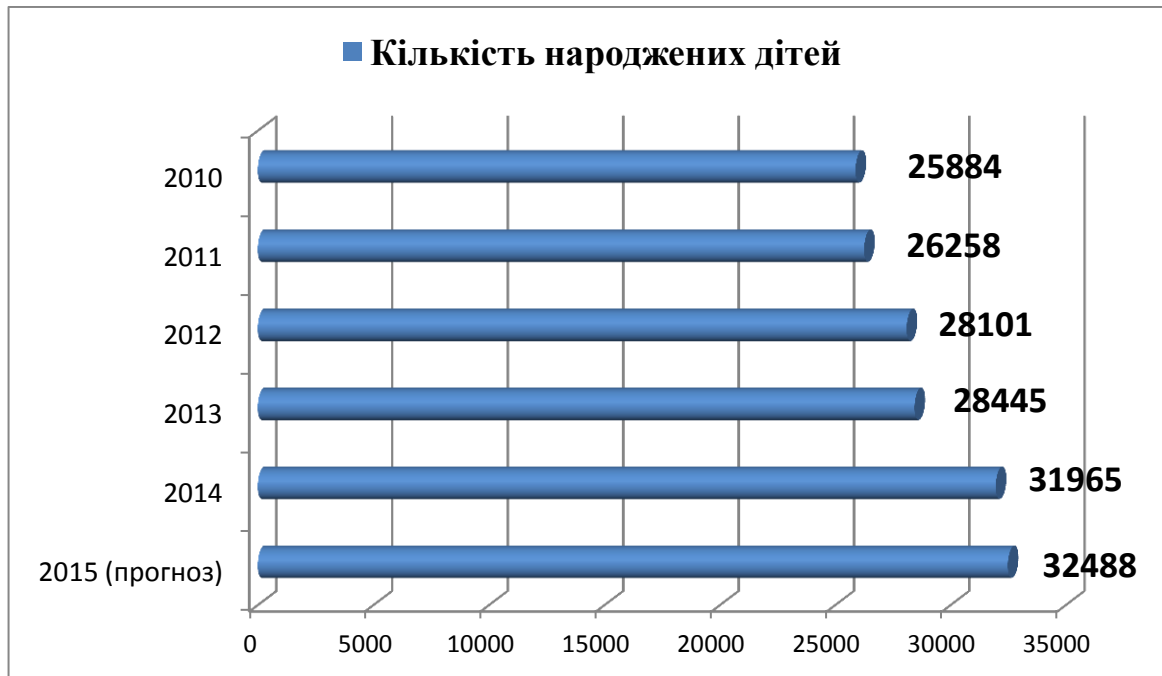
Щорічно, починаючи з 2010 року збільшується і кількість першокласників. Якщо у 2010 році кількість першокласників складала 24234, то у 2014 році до 1-х класів прийшло 29223 учні, що більше на 20,6 %. Прогнозовані показники на 2015 рік - 29455.

Кількість першокласників

Кількість **народжених** в місті Києві дітей за останні 5 років (з 2010 по 2014 роки) зросла на **23,5 %**.

Тому виникає питання щодо забезпечення місцями в перших класах та місцями в загальноосвітніх навчальних закладах.

Аналізуючи показники наповнюваності ЗНЗ м. Києва впродовж 2011-2014 рр. можна зробити наступні висновки:

1. У шести районах: Дарницькому, Деснянському, Дніпровському, Оболонському, Печерському і Святошинському спостерігається щорічне збільшення кількості учнів;
2. У Подільському районі показник наповнюваності ЗНЗ постійно зменшується.
3. Протягом 2014 року спостерігалось збільшення кількості учнів у дев'яти районах з 10. Виняток склав Подільський район, в якому кількість учнів у 2014 році зменшилась на 1%.

Сортування ЗНЗ м. Києва за показником «наповнюваність» дозволяє констатувати, що:

- ЗНЗ м. Києва з наповнюваністю понад 200 % складають 6,9%;
- ЗНЗ м. Києва з наповнюваністю від 100 до 199.9 % складають 46,0 %;
- ЗНЗ м. Києва з наповнюваністю від 80 до 99.9 % складають 18,8 %;
- ЗНЗ м. Києва з наповнюваністю від 50 до 79.9 % складають 22,3 %;
- ЗНЗ м. Києва з наповнюваністю до 49.9 % складають 6,0 %, від загальної кількості загальноосвітніх навчальних закладів.

У 2014-2015 навчальному році найбільш перевантажені загальноосвітні навчальні заклади Дарницького (147,3 % наповнюваності); Солом'янського (132%), Печерського (121,2 %), Голосіївського (119,3%) районів.

Наповнюваність загальноосвітніх навчальних закладів Святошинського району складає 94,6 %. Разом з тим, у 2015 році існує проблема щодо забезпечення місцями в перших класах. Постійно надходять звернення батьків щодо неможливості зарахування до 1-х класів в районі метро Святошинська-Житомирська, бульв Академіка Вернадського (а саме ЗНЗ№ 40 та 140)???. У вищезазначеному районі розташовані чотири спеціалізовані школи СШ № 40 (у 2014-15 н.р. при проектній потужності 1040 навчалось - 828 учнів, СШ № 96 (пр.потужність - 920, факт. навчалось 474), 185 (1950/1014), 200 (1480/1256) та одна середня загальноосвітня школа № 140 (у 2014-15 н.р. при проектній потужності 800 місць у школі навчалось 289 учнів).

Не забезпечені місцями в загальноосвітніх навчальних закладах діти у мікрорайоні житлового комплексу "Міністерський" Оболонського району.

Вже третій рік напружена ситуація з місцями в ЗНЗ в мікрорайоні "Осокорки-Північні" Дарницького району.

Проблема забезпечення місцями в загальноосвітніх навчальних закладах є актуальною і для ЗНЗ № 23, 306, 307, 320 Деснянського району.

Найбільше перевантажені ЗНЗ (у розрізі районів):

<p><u>Голосіївський район</u> гімназія № 59 (254,7 %); СШ № 112 (207,7 %) Ліцей № 241 (188,6 %) СШ № 15 (168,4 %) СШ № 85 (166,1 %) СШ № 92 (164,6 %)</p> <p><u>Дарницький район</u> СШ № 329 "Логос" (313,0 %) Київська інженерна гімназія (237,2 %) Слов'янська гімназія (227,0 %) СЗШ № 280 (203,5 %) Скандинавська гімназія (202,6 %) СШ № 296 (191,1 %)</p> <p>Гімназія № 290 (178,4 %) Гімназія № 315 (177,1 %) СШ № 302 (174,5 %)</p>	<p><u>Печерський район</u> Гімназія № 75 (209,9 %) Ліцей № 171 «Лідер» (без початкової школи) (199,8 %) СШ № 89 (195,4 %) Кловський ліцей № 77 (184,4 %) Гімназія № 117 (153,9 %) СЗШ № 84 (150,3 %)</p> <p><u>Подільський район</u> Ліцей № 100 "Поділ" (246,9 %) Фінансовий ліцей (201,7 %) Гімназія № 34 "Либідь" (145,1 %) Гімназія № 19 "Межигірська" (122,2 %) Гімназія № 107 (12 каб. РУО) (121,2 %)</p> <p><u>Святошинський район</u> СШ № 76 (187,1 %) СШ № 200 (140,9 %)</p>
--	---

<p><u>Деснянський район</u> СЗШ № 306 (155,3 %) СШ № 23 (139,4 %) СШ № 307 (132,6%) СЗШ № 250 (128,3 %) СШ № 264 (127,8 %) СШ № 320 (123,7 %)</p> <p><u>Дніпровський район</u> СЗШ № 103 (225,5 %) СЗШ №184 (215,0 %) Гімназія №191 (211,7 %) Русанівський ліцей (199,0 %) Гімназія №167 (198,6 %)</p> <p><u>Оболонський район</u> СШ № 244 (в приміщенні ДНЗ) (215,3 %) СШ № 211 (196,3 %) СЗШ № 104 ім. О.Ольжича (159,3%) СЗШ № 170144,3 (%) Гімназія № 143 (141,0 %) СШ № 16 (141,0 %)</p>	<p>СЗШ № 162 (134,6 %) СШ № 40 (132,2 %) СШ № 196 (123,4 %) Гімна. "Академія" (123,3 %)</p> <p><u>Солом'янський район</u> Гімназія "Ерудит" (230,0 %) СШ № 115 (223,9 %) Технічний ліцей КПІ (213,6 %) СЗШ № 310 "Творчість" (200,9 %) СШ № 149 (190,9 %) Гімназія "Міленіум" № 318 (176,0 %) Гімназія № 178 (176,0 %)</p> <p><u>Шевченківський район</u> СШ № 155 (243,1 %) Ліцей-інтернат № 23 (207,8 %) Ліцей "Універсум" (202,2 %) Гімназія № 48 (162,8 %) Шевченківський СЗШ № 1 (159,1 %) СЗШ № 25 (148,3 %)</p>
---	--

В Україні 443 школи працює у дві зміни, з них – 276 у міських поселеннях. У Києві другої зміни немає з 2002 року. Причина переповнення таких закладів (успішний заклад; велика кількість новобудов та інше).

Наразі питання переходу на дві зміни навчання актуальне для:

- СШ № 329 «Логос» Дарницького району(при проектній потужності 1080 учнів у школі навчається майже вдвічі більше - 2028; мікрорайон потребує будівництва нового ЗНЗ);
- школи І-ІІІ ступеня № 9 Оболонського району (у зв'язку з будівництвом житлового комплексу «Міністерський»);
- початкової школи № 324 Солом'янського району (при проектній потужності 450 учнів у школі навчається 602; заморожено будівництво новобудови по вул. Яблонської);
- СШ № 23 Деснянського району (при розрахунковій потужності 396 учнів у школі навчається 552; потребує добудови).

Шляхи вирішення:

- будівництво нових загальноосвітніх навчальних закладів в районах інтенсивної забудови житлових масивів;
- прийняття управлінських рішень по кожному з навчальних закладів з урахуванням індивідуальної позитивної/негативної динаміки.